

Sygn. akt III UK 193/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z odwołania I. A.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 maja 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 10 maja 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z 10 maja 2016 r. oddalił apelację ubezpieczonej od wyroku Sądu Okręgowego w S. z 3 czerwca 2015 r., rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego.

Wyrok Sądu Apelacyjnego ubezpieczona zaskarżyła w całości. Zarzucono naruszenie prawa materialnego, tj. art. 12 oraz 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), poprzez ich niewłaściwe zastosowanie – niezasadne przyjęcie braku możliwości orzeczenia odmiennego aniżeli przyjęte przez biegłych sądowych, brak rozpatrzenia ekonomicznego aspektu niezdolności do pracy oraz przerzucenie kwestii natury ściśle prawnej na biegłych sądowych, w efekcie niezasadne uznanie, iż ubezpieczona nie jest osobą niezdolną o pracy w rozumieniu wskazanej ustawy.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca wskazała na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. W uzasadnieniu podniosła, że Sąd Apelacyjny w (...), jak również Sąd Okręgowy, orzekający w tej sprawie wyszedł z błędnego założenia, że pozostaje związany opinią biegłych i nie jest uprawniony do czynienia odmiennych ustaleń, aniżeli te zawarte w wydanych przez biegłych sądowych opiniach. Tym samym, według skarżącej, Sądy obu instancji uznały, że nie są równocześnie zobligowane do badania ustaleń wynikających z pozostałego materiału dowodowego. W rezultacie, zdaniem skarżącej, zignorowany został pozostały zebrany w sprawie materiał dowodowy. Argumentowała, że machinalnie uznano za miarodajne wydane w sprawie opinie biegłych, które skarżąca przez cały proces konsekwentnie negowała jako niespójne, nierzetelne i wydane bez wnikliwej analizy dokumentacji medycznej ubezpieczonej, pomimo tego Sąd nie zdecydował się na powołanie nowych biegłych ani na przesłuchanie ubezpieczonej w charakterze strony. Zdaniem skarżącej, Sąd Apelacyjny nie wywiązał się z obowiązków w postaci porównania wydanych w sprawie opinii biegłych do wniosków płynących chociażby z dokumentacji medycznej, zarówno znajdującej się w posiadaniu organu rentowego, jak i dołączonej przez ubezpieczoną już w toku tego postępowania. W efekcie takiego prowadzenia procesu, naruszono, zdaniem skarżącej, prawo materialne, w tym pogwałcono zasadę, zgodnie z którą o niezdolność do pracy, jako o pojęciu o charakterze prawnym orzeka sąd – w tej sprawie według skarżącej sąd „przerzucił” ustalenie kwestii natury prawnej na biegłych, którzy sporządzili opinie w sprawie.

Organ rentowy w piśmie zatytułowanym „odpowiedź na skargę kasacyjną” wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie, nadto o zasądzenie od ubezpieczonej na rzecz organu rentowego kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3), lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Przechodząc do oceny twierdzenia skarżącej o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej ze względu na naruszenie przepisów prawa materialnego, celowym wydaje się przypomnienie, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wtedy, gdy bez pogłębionej analizy zastosowanych przez sąd przepisów prawa i bez wnikania w szczegóły postępowania dowodowego dla oceny naruszenia przepisów prawa, można stwierdzić zasadność przytoczonych podstaw kasacyjnych; oczywista zasadność skargi kasacyjnej zwykle wynika z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa (por. postanowienie SN z 10 lipca 2007 r., II UK 45/07, LEX nr 898439). Oznacza to, że skarżąca, powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, powinna wykazać, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi – to znaczy wskazać w czym w jej ocenie wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Ponadto, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy wykazanie usprawiedliwionej podstawy, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania, skarżąca powinna wykazać kwalifikowaną postać tego naruszenia polegającą na jego oczywistości (por. postanowienie SN z 26 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

W ocenie Sądu Najwyższego, skarżąca nie wykazała oczywistej zasadności naruszenia przepisów prawa materialnego – to jest art. 12, 13 stosowanych w zw. z art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Twierdzenie skarżącej, że Sady w tej sprawie oparły się na opiniach biegłych sądowych, pomijając ustalenia wynikające z pozostałego materiału dowodowego, a przez to skarga jest oczywiście zasadna, nie zostało wykazane. Skarżąca nie sprecyzowała, jaki materiał dowodowy Sady pominęły. We wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej ograniczyła się do stwierdzenia, że Sąd Apelacyjny zaniechał porównania wniosków płynących z opinii biegłych sądowych z dokumentacją medyczną zarówno znajdującą się w posiadaniu organu rentowego, jak i dołączoną przez ubezpieczoną w toku postępowania. Jednocześnie skarżąca

odwołała się do orzecznictwa sądowego, wskazując, że ocena niezdolności do pracy przebiega w dwóch płaszczyznach: 1) medycznej - gdzie brany pod uwagę jest charakter i przebieg procesów chorobowych oraz ich wpływ na stan czynnościowy organizmu; oraz 2) socjalnej - gdzie uwzględnia się posiadane kwalifikacje, zawód, wykonywane czynności i warunki pracy, a także możliwość dalszego wykonywania pracy zarobkowej, jak również szanse przywrócenia zdolności pracy przez leczenie i rehabilitację lub przekwalifikowanie zawodowe. Przy czym, podkreśliła, że dla dokonania ustaleń w zakresie tego pierwszego niezbędne są wiadomości specjalne, zaś ocena w aspekcie drugiego należy do sądu. Argumentowała jednocześnie, odwołując się do orzecznictwa Sądu Najwyższego, że sąd nie może poczynić ustaleń sprzecznych z opinią biegłego jedynie wówczas, gdy odmienne ustalenia nie mają oparcia w pozostałym materiale dowodowym. Wnioskując z tego, że gdy odmienne ustalenia znajdują odzwierciedlenie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, takie odmienne orzeczenie jest jak najbardziej dopuszczalne. Zestawiając powyższe twierdzenia, skarżąca nie wykazała, jaki materiał dowodowy istotny dla rozstrzygnięcia tej sprawy, potrzebny dla oceny płaszczyzny socjalnej niezdolności do pracy skarżącej, a jednocześnie sprzeczny z opiniami biegłych sądowych, został pominięty przez Sąd Apelacyjny. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd oparł się na opiniach biegłych z zakresu neurochirurgii, ortopedii, psychiatrii, kardiologa - internisty oraz medycyny pracy, którzy stwierdzili, że udowodniony klinicznie obraz choroby ubezpieczonej nie dawał podstaw, na dzień wydania zaskarżonej decyzji, do stwierdzenia u niej niezdolności do pracy w charakterze pracownika umysłowego. Sąd Apelacyjny podkreślił, że o niezdolności do pracy nie decyduje sam fakt występowania schorzeń, lecz ocena czy i w jakim zakresie wpływają one na utratę zdolności do pracy. Sąd Apelacyjny ocenił, że schorzenia skarżącej słusznie zostały ocenione przez biegłych jako nie powodujące niezdolności do pracy. Jednocześnie Sąd odniósł się do załączonej przez ubezpieczoną karty informacyjnej leczenia szpitalnego z 26 czerwca 2015 r. oraz przeprowadzonego zabiegu operacyjnego, wyjaśniając, że stan zdrowia osoby ubiegającej się o rentę jest oceniany najpóźniej na dzień wydania decyzji. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, zatem, że Sąd Apelacyjny dokonał

oceny aspektów medycznych oraz socjalnych okoliczności sprawy, a ta, zdaniem Sądu, potwierdziła zasadność stanowiska biegłych. Taki sposób postępowania Sądu Apelacyjnego nie dowodzi zarzucanego oczywistego naruszenia przepisów prawa materialnego.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

Rozpatrując wniosek organu rentowego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego wywołanych wniesieniem skargi kasacyjnej, Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że pismo procesowe zatytułowane „odpowiedź na skargę kasacyjną” zostało złożone po terminie do dokonania tej czynności, co skutkuje tym, że nie wywołuje ono skutków w zakresie zawartego w nim wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego (por. wyrok SN z 14 lutego 2012 r., II PK 139/11, LEX nr 1167468 oraz powołane w uzasadnieniu tego wyroku orzecznictwo).